

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

НАУКОВІ ПРАЦІ МАУП

Засновано у 2001 р.

Випуск 43 (4–2014)

Київ
ДП «Видавничий дім «Персонал»
2014

УДК 330-339; 321.7; 159.9
ББК 65.9(4УКР)29-2я43
М58

Редакційна колегія

Подолька А. М., д-р юрид. наук, проф. — головний редактор
Головатий М. Ф., д-р політ. наук, проф. — заступник головного редактора
Ігнатченко А. А., канд. техн. наук — відповідальний редактор

Політичні науки

Антонюк О. В., д-р політ. наук, проф., Бабкіна О. В., д-р політ. наук, проф., Бідзюра І. П., д-р політ. наук, Варзар І. М., д-р політ. наук, проф., Головатий М. Ф., д-р політ. наук, проф., Гончаренко О. М., д-р іст. наук, Піляєв І. С., д-р політ. наук, Хижняк І. А., д-р іст. наук, проф., Шуба О. В., д-р політ. наук, проф.

Економічні науки

Захожай В. Б., д-р екон. наук, проф., Дахно І. І., д-р екон. наук, проф., Дмитренко Г. А., д-р екон. наук, проф., Куроченко О. В., д-р екон. наук, проф., Піла В. І., д-р екон. наук, проф., Радзієвський О. І., д-р екон. наук, Федоренко В. Г., д-р екон. наук, проф., Шостак Л. Б., д-р екон. наук, проф., Швець В. Я., д-р екон. наук, проф., Баєва О. В., д-р біол. наук, проф., Сафонова В. Є., д-р екон. наук, Хачатрян Г. Е., д-р екон. наук.

Юридичні науки

Александров Ю. В., канд. юрид. наук, проф., Ануфрієв М. І., д-р юрид. наук, проф., Бандурка О. О., д-р юрид. наук, проф., Бородін І. Л., д-р юрид. наук, проф., Гаркуша В. С., канд. юрид. наук, доцент, Демченко С. Ф., д-р юрид. наук, Джуно В. В., д-р юрид. наук, проф., Ковальська В. В., д-р юрид. наук, ст. наук. співр., Корнієнко М. І., канд. юрид. наук, проф., Курко М. Н., д-р юрид. наук, доцент, Мартиненко О. А., д-р юрид. наук, проф., Муравйов К. В., канд. юрид. наук, доцент, Недюха М. П., д-р філос. наук, проф., Подолька А. М., д-р юрид. наук, проф., Темченко В. І., канд. юрид. наук, доцент, Христинченко Н. П., канд. юрид. наук, Юлдашев О. Х., д-р юрид. наук, проф., Ярмиш О. Н., д-р юрид. наук, проф.

Психологічні науки

Балл Г. А., д-р психол. наук, проф., Лігоцький А. О., д-р пед. наук, проф., Ложкін Г. В., д-р психол. наук, проф., Приходько Ю. О., д-р психол. наук, проф., Синьов В. М., д-р пед. наук, проф., Чернуха Н. М., д-р пед. наук, проф., Чуприков А. П., д-р мед. наук, проф., Бучек А. О., д-р психол. наук, проф.

Рекомендовано до друку Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол № 9 від 29 жовтня 2014 р.)

Міжрегіональна Академія управління персоналом.

М58 Наукові праці МАУП / редкол.: А. М. Подолька (голов. ред.) [та ін.]. — К. : МАУП, 2001 — Вип. 43 (4–2014). — К. : ДП “Вид. дім “Персонал”, 2014. — 248 с.: іл. — Бібліогр. в кінці ст.

У збірнику наукових праць публікуються статті науковців, які займаються проблемами розвитку економіки, політології, психології і права.

Для науковців, викладачів, студентів, а також усіх, кого цікавить розвиток науки в Україні.

Збірник “Наукові праці МАУП” зареєстровано Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України (свідоцтво від 11.04.02 за № 6048, серія КВ) як наукове видання, в якому висвітлюються результати наукових досліджень в галузях економіки, політології, соціології, психології, права, матеріалів наукових конференцій.

Вищою атестаційною комісією України “Наукові праці МАУП” визнано як фахове видання з політичних наук (за постановою Президії ВАК України № 1-05/4 від 26 травня 2010 р.) та юридичних наук (за постановою Президії ВАК України № 1-05/5 від 31 травня 2011 р.).

Міністерством освіти і науки України збірник “Наукові праці МАУП” визнано як фахове видання з економічних наук (за наказом МОН України від 21.11.13 № 1609).

ББК 65.9(4УКР)29-2я43+67.9(4УКР)я43

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП), 2014
© ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2014

ЗМІСТ

ПОЛІТИЧНІ НАУКИ	5	Юлдашев О. Х., Баганець В. О. Контроль за господарською діяльністю з боку прокуратури	68
Перегуда Є. В. Регулювання мовних аспектів політичної кризи	5	Щокін Р. Г. Особливості правового регулювання деяких майнових прав у сфері інтелектуальної власності	75
Блиствін Т. І., Колесник В. Т., Пригунов П. Я., Карпова К. В. Корупція у сфері державного управління як загроза національній безпеці України (політичний аспект)	11	Александров Ю. В. Вірус імунodefіциту людини і питання відповідальності за його розповсюдження	80
Гольцов А. Г. Неоімперський геополітичний проект “Руського світу”	25	Комаров В. А. Про соціальну справедливість у практиці правового регулювання трудових відносин в Україні	87
Самойленко О. П. Політика у людському вимірі: людиноцентристський аспект і гуманітарно-моральні засади	32	Миронова В. О. Деякі питання застосування домашнього арешту як запобіжного заходу за чинним Кримінальним процесуальним кодексом України	93
Білоусов В. М. Держава і громадянське суспільство: проблема взаємин задля стабільного розвитку соціуму	36	Бортник В. А. Генезис законодавства про кримінальну відповідальність за посягання на честь та гідність особи в період українського державотворення	98
Гаращук Є. В. Культура політичного протесту як елемент політичної культури	39	Лісовська Ю. П. Інтелектуалізація як протидія терористичній діяльності в системі інформаційної безпеки	105
Кравченко А. І. Трансформація політичних цінностей в процесі формування державності	46	Поліщук М. Г. Система судів США та можливість використання окремих її положень в діяльності судів України	110
Ляшенко Є. О. Геополітичні фактори міжнародної міграції населення на початку ХХІ сторіччя	50	ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ	114
Салманов А. Гейдар Алієв як фундатор зовнішньополітичної стратегії Азербайджану	56	Захожай В. Б., Бурсов Р. В. Сучасні підходи щодо визначення технологічного рівня промислових підприємств	114
ЮРИДИЧНІ НАУКИ	62		
Нікітін Ю. В. Основоположні засади спрямування спеціально-кримінологічної протидії злочинності	62		

Шконда В. В., Кальянов А. В. Термінологічний аналіз категорії “глобалізація”	122	Климчук С. А. Ідентифікація етапів розвитку підприємств альтернативної енергетики в Україні	184
Амбросенко О. П. Семантичний аналіз континууму поглядів на дефініцію “витрати”	129	Корецька О. В. Розвиток теорії конкуренції і сучасне розуміння конкурентоспроможності промислових підприємств	189
Dikarev O. I. “Silk Road” richthofen’s geoeconomical paradigm in China Eurasia resources diplomacy	133	Таранець В. О. Методологічні основи державного регулювання довгострокового соціального розвитку регіонів	196
Захожай К. В. Статистичне забезпечення управління боргом Державного бюджету України	140	Шестак М. Л. Управління інноваційними проектами як дієва форма поліпшення інвестиційного процесу в Україні	204
Карбовська Л. О. Методичні підходи до оцінки рівня збалансованості попиту і пропозиції на ринку праці фахівців з вищою освітою в зарубіжних країнах	148	ПСИХОЛОГІЧНІ НАУКИ	208
Козлова А. І., Климчук М. М. Ітерація інституційної детермінанти розвитку підприємств альтернативної енергетики	152	Найдьонов І. М. Ефективний навчальний діяльності — ефективне управління	208
Кубайчук О. О. Моделювання економічних залежностей в MS EXCEL за емпіричними даними з використанням покрокових алгоритмів	158	Домбровская О. Арт-терапия в комплексном методе психософической реабилитации с участием дельфинов	215
Баєв В. В. Економічні передумови розвитку медичного туризму в Україні	163	Заверуха О. В. Проблема автономності у підлітковому віці в працях вітчизняних та зарубіжних дослідників	219
Марченко С. М. Обґрунтування моделей ціноутворення на продукцію сільськогосподарського машинобудування залежно від взаємин між учасниками ринку	168	Любас Б. Концептуальні засади людиноцентричної політики в системі управління персоналом	227
Близнюк А. С., Толстенко О. В. Проблеми формування інституту соціального партнерства та соціально орієнтованої підприємницької діяльності в Україні	178	Р. Піарска Парадигмальні особливості конституювання інституту сім’ї в сучасних умовах функціонування соціумів: психологічний аспект	230
		К. Шафранская Нарушения развития речи и коммуникации у интеллектуальных инвалидов и конфликт с законом	233
		ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ	241

УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМИ ПРОЕКТАМИ ЯК ДІЄВА ФОРМА ПОЛІПШЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНІ

Наукові праці МАУП, 2014, вип. 43(4), с. 204–207

Розглянуто основні засади вдосконалення інвестиційного процесу в Україні за рахунок управління інноваційними проектами. Таке управління має бути невід'ємною складовою державної політики в галузі інвестування, здійснюватися на ґрунтовній науковій основі.

Зазначена наукова проблема останніми роками має досить великий інтерес у науковій громадськості, оскільки самі по собі інноваційні проекти займають винятково важливе місце в інвестиційній діяльності загалом.

За кордоном, у тому числі в Російській Федерації, цією проблемою насамперед займаються Г. Дітхелм [2], В. Ковальов [3], В. Мединський [4], В. Попов [7], І. Сергєєв [5], Р. Фаткутдінов [9], К. Янковський [10] та ін.

В Україні цими проблемами глибоко цікавляться В. Бодров [1], О. Данілов, М. Недашківський, О. Сафронова, О. Сухоруков, А. Сухорукова та багато інших фахівців-економістів, державних управлінців, фахівців у галузі менеджменту.

Разом з тим, на нашу думку, управління інноваційними проектами саме у сфері інвестиційної діяльності в науковій літературі (у тому числі й українській) досліджено недостатньо. Тому відзначимо найбільш цікаві роботи цієї проблематики та їх основні, найхарактерніші наукові положення.

Досить оригінальним у плані загального (та й особливого) розуміння сутності інноваційної діяльності за рубежом є навчальний посібник “Управление инновационными проектами” за редакцією російського вченого В. Л. Попова [7]. В ній, у розділі “Инновационное предпринимательство”, розглянуто практику такої діяльності у Російській Феде-

рації, США, країнах Західної Європи, Японії, Південної Кореї (с. 280–288). Крім того, автори посібника виокремлюють такі специфічні й унікальні підрозділи в “методології управління проектами”, як управління часом, вартістю, якістю проекту, ризиками, поставками й контрактами, інтеграцією і т. ін., що в науковій літературі проаналізовано абсолютно недостатньо.

Те ж саме, з певними особливостями, можна сказати і про навчальний посібник українських авторів “Управління інноваціями” (К., 2003) [6], в якому, зокрема, варто виділити спеціальний розділ “Державне регулювання інноваційної діяльності” (автор М. М. Недашківський). “Під інноваційним механізмом, — пишуть автори, — слід розуміти функціональну модель та сукупність методів регулювання інноваційної діяльності на всіх рівнях управління” [6, 44].

Зрозуміло, що великий інтерес викликають проблеми інноваційно-інвестиційної діяльності розвитку не лише в країні в цілому, а й у певних регіонах. У цьому плані надто повчальною є колективна монографія російських (Нижній Новгород) вчених “Управление инновационным развитием региона” (НИМБ, 2008) [8]. Тут вміщено спеціальний розділ (15) “Развитием инвестиционных и инновационных процессов в регионе” (с. 252–270). “Інноваційна спрямованість ін-

вестицій, — пишуть, зокрема, автори, — полягає у придбанні кращих світових аналогів. Ефективність інвестування науково-технічних проектів можлива лише при досягненні ними високої конкурентоспроможності і світового якісного рівня відповідних виробів” [8, 202]. Цікавими є також роздуми авторів посібника, що стосуються інвестиційного клімату, шляхів і засобів його поліпшення. “Інвестиційний клімат, — пишуть автори, — оцінюється за різними критеріями. В процесі оцінки привабливості країни для ввезення підприємницького капіталу використовуються показники індексу економічної свободи, ступені підприємницького ризику, в тому числі індекси групи головних підприємств на даній території” [8, 253].

Як правило, інвестиційні інноваційні проекти в першу чергу використовуються інвесторами в тих країнах, де існує привабливий інвестиційний клімат. Його характеризують достатньо багато взаємопов’язаних чинників. Проте найважливішими з-поміж них є:

1. Рівень (бажано максимально високий) розвитку загальних продуктивних сил. Він включає в себе: стан і структуру виробництва, рівень зайнятості і кваліфікації робочої сили, наукоємність конкретного виробництва, рівень науково-технічних та інноваційних розробок і, відповідно, стан їх впровадження у виробництво.

2. Загальний стан у державі фінансово-кредитної системи і діяльність наявних в ній фінансових посередників. Йдеться про інвестиційну діяльність банків та інших установ, що займаються кредитуванням, доступність кредитів, відповідний рівень капіталізації банківської системи тощо.

3. Стан інвестиційного ринку. Це — нормативно-правове та організаційно-управлінське забезпечення самої інвестиційної діяльності, ступінь розвиненості ринку інвестицій, тобто його ризикованість і ліквідність, наявність мережі інвестиційних посередників та інвестиційної інфраструктури тощо.

За даними міжнародних галузевих експертів інвестиційний клімат в Україні за багатьох, зрозуміло, обставин і причин визнати задовільним важко. Тож природно, що біль-

шу частину іноземних інвестицій в Україні спрямовано в промисловість (23,9 % загального обсягу), у фінансову діяльність (19,5 %), у нерухомість та оренду (10,2 %). При цьому за всі роки незалежності України найпривабливішими для інвесторів були — металургія, машинобудування, хімічна і харчова промисловість. Загалом же Світовий банк оцінює потреби України в інвестиціях у 100 млрд дол. США [1, 276–277]. Відтак, інвестиційний клімат в Україні ще належить суттєво поліпшувати і, значною мірою, за рахунок саме інноваційних інвестиційних проектів. Такі проекти повинні передусім сприяти радикальній перебудові, оновленню виробництва, його технічному переоснащенню, розвитку пріоритетних напрямів здійснення наукових досліджень, упровадженню новітніх досягнень науки і техніки у виробництві.

Інноваційні інвестиційні проекти в будь-якій державі є найважливішою складовою розвитку й удосконалення економіки, поліпшення її змісту і підвищення ефективності. Вони підпадають під загальні механізми державного регулювання процесом інвестиційного розвитку, а тому мають істотне значення.

Загалом регулювання умов інвестиційної діяльності здійснюється шляхом (за В. Г. Бодровим):

- визначення режиму оподаткування та надання податкових пільг;
- надання фінансової допомоги у вигляді дотацій, субсидій, субвенцій, бюджетних позик на розвиток окремих регіонів, галузей, виробництв;
- використання засобів грошово-кредитної, амортизаційної та цінової політики;
- встановлення державних норм та стандартів;
- ужиття заходів щодо розвитку та захисту економічної конкуренції, роздержавлення і приватизації власності, розвитку фондового ринку;
- визначення умов користування землею, водою та іншими природними ресурсами;
- проведення державної експертизи інвестиційних програм та проектів будівництва, інших заходів [1, 272].

Кожен з перерахованих шляхів у державі відповідно юридично-адміністративно визначається та регулюється. Так, податкове регулювання інвестиційної діяльності в Україні полягає у встановленні оптимальних податкових ставок та пільг інвесторам, що здійснюють інвестиційну діяльність у найважливіших для задоволення суспільних потреб напрямках, насамперед у соціальній сфері, технічному і технологічному вдосконаленні виробництва, створенні нових робочих місць для громадян, які потребують соціального захисту, впровадженні відкриттів і винаходів, в агропромисловому комплексі, в реалізації програм ліквідації наслідків Чорнобильської аварії, у виробництві будівельних матеріалів, у галузі освіти, культури, охорони навколишнього середовища і здоров'я. Передбачено такі податкові пільги: застосування в оподаткуванні диференціації ставок податків залежно від прибутку (доходу) та рівня використання прибутку на інвестиційно-виробничі цілі; зменшення бази оподаткування (вилючення зі складу прибутку та доходу, що підлягають оподаткуванню, тих його частин, які спрямовуються на інвестування); звільнення від сплати податку на певний строк; усунення подвійного оподаткування прибутку та дивідендів акціонерних товариств тощо. Використання пільг обмежують певним періодом, оскільки у протилежному випадку вони втрачають стимулюючий ефект [1, 273].

Коли мова йде про управління інвестиційними проектами в окремому регіоні, то на перше місце виступають такі фактори, які забезпечують успішну реалізацію цих проектів:

а) створення в регіоні комплексної інфраструктури та підтримка інноваційної діяльності підприємств, куди спрямовуються інвестиції;

б) підготовка спеціальних кадрів для інноваційно-інвестиційної діяльності;

в) максимальне стимулювання найбільш наукоємних виробництв в окремих специфічних економічних законах.

Крім того, в сучасній економіці (у тому числі і ринковій) окремі інвестиційні проекти, як правило, опираються на державну підтримку. Вважаємо, що основними формами такої підтримки з боку держави мають бути: пряма участь держави в інвестуванні (держінвестиції); встановлення податкових пільг для окремих підприємств (які успішно реалізують інвестиції); встановлення відповідних державних гарантій інвесторам (йдеться передусім про зарубіжні та вітчизняні банки, що сприяють інвестиційним процесам).

Література

1. Бодров В. Г. Державне регулювання економіки та економічна політика: Навч. посіб. / В. Г. Бодров, О. М. Сафронова, Н. І. Балдич. — К.: Академвидав, 2010. — 520 с.
2. Дитхелли Г. Управление проектами. Т. 1–2: Пер. с нем. — СПб.: Бизнес-пресса, 2003. — 421 с.
3. Ковалев В. В. Методы оценки инвестиционных проектов / В. В. Ковалев. — М.: Финансы и статистика, 1999. — 349 с.
4. Медынский В. Г. Инновационный менеджмент: Учеб. / В. Г. Медынский. — М.: ИНФРА-М, 2004. — 421 с.
5. Сергеев И. В. Организация и финансирование инвестиций / И. В. Сергеев, И. И. Веретенникова. — М.: Финансы и статистика, 2000. — 415 с.
6. Управління інноваціями / За ред. А. І. Сухокурова. — К.: "Вид. дім "Комп'ютерпрес", 2003. — 206 с.
7. Управление инновационными проектами: Учеб. пособие / Под ред. проф. В. Л. Попова. — М.: ИНФРА-М, 2007. — 336 с.
8. Управление инновационным развитием региона: Монография / Под ред. А. П. Егоршина. — Е. Новгород: НИМБ, 2008. — 288 с.
9. Фактутдинов Р. А. Инновационный менеджмент: Учебник / Р. А. Фактутдинов. — СПб.: Питер, 2004. — 551 с.
10. Янковский К. П. Организация инвестиционной и инновационной деятельности / К. П. Янковский, И. Ф. Мухарь. — СПб.: Питер, 2001. — 372 с.

Інноваційні проекти, програми в інвестиційній політиці і практиці є одним із найдієвіших засобів прогресивного розвитку економіки. Тому в державній інвестиційній політиці вони повинні займати особливе місце.

Инновационные проекты, программы в инвестиционной политике и практике являются одним из важнейших факторов прогрессивного развития экономики. Поэтому в государственной инвестиционной политике они должны занимать особенное место.

Innovative projects in the investment program of policy and practice is one of the most effective means of progressive economic development. Therefore, the state investment policy they should occupy a special place

Надійшла 25 вересня 2014 р.